

KPBC – projekt regionalny

Kujawsko Pomorska Biblioteka Cyfrowa

Bożena Bednarek-Michalska
Biblioteka Uniwersytecka w Toruniu

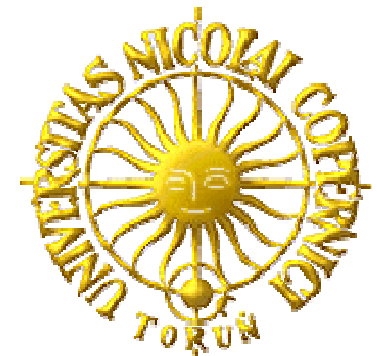

Historia Projektu KPBC

- Międzynarodowe wpływy i modele
- Dyskusje w środowisku bibliotekarzy polskich – 2001-2003
- Polskie biblioteki cyfrowe (PBI, WBC)
- Konsorcjum Bibliotek Naukowych Regionu Kujawsko-Pomorskiego – 2003
- Fundusze strukturalne UE

Co trzeba wiedzieć o projektowaniu?

- Przygotowanie wniosku jest trudne, ale nie niemożliwe;
- Trzeba mieć poparcie władz nadrzędnych dla projektu;
- Trzeba mieć dużo czasu i determinację;
- Nie wolno zrażać się ogromną biurokracją, jaka towarzyszy staraniom, trzeba ją z góry założyć;
- Strategiczne dokumenty rządowe i regionalne należy znać;
- Zasady przyznawania funduszy europejskich dokładnie przestudiować;
- Zebrać przynajmniej 3 osobowy zespół współpracowników i zatrudniać innych do zbierania danych;
- Zarezerwować pieniądze na wkład własny – 25%.

Plany strategiczne państwa i regionu

- Narodowy Planu Rozwoju Polski na lata 2004-2006
- eEurope, ePolska (strategie rozwoju na lata 2001-2006)
- Strategia Lizbońska – założenia z 2000 roku
- Strategia regionalna, np. woj. kujawsko-pomorskiego;
- Strategie resortowe:
  - Narodowa strategia rozwoju kultury na lata 2004-2013 (projekt)
  - Strategia rozwoju szkolnictwa wyższego w Polsce do roku 2010
  - Strategia rozwoju kształcenia ustawicznego do roku 2010
  - Strategia rozwoju edukacji narodowej na lata 2001-2006
  - i inne

Wkład projektu w plany strategiczne państwa i regionu

- Narodowego Planu Rozwoju Polski na lata 2004-2006;
- Zintegrowany Program Operacyjny Rozwoju Regionalnego 2004-2006;
  - Priorytet 1. Rozbudowa i Modernizacja Infrastruktury służącej wzmacnianiu konkurencyjności regionów:
    - Działanie 4: Rozwój turystyki i kultury (zachowanie dziedzictwa);
    - Działanie 5: Infrastruktura społeczeństwa informacyjnego;
  - Priorytet 2. Wzmocnienie rozwoju zasobów ludzkich w regionach:
    - Działanie 1: Rozwój umiejętności powiązany z potrzebami regionalnych rynków pracy i możliwości kształcenia ustawicznego;
  - Priorytet 3. Rozwój Lokalny
    - Działanie 5: Lokalna infrastruktura społeczna
5.1 – Infrastruktura edukacyjna.
- Sektorowy Program Operacyjny - Rozwój Zasobów Ludzkich:
  - Priorytet 2: Rozwój społeczeństwa opartego na wiedzy (e-learning).
- eEurope, ePolska (strategie rozwoju na lata 2001-2006);
- Strategia Lizbońska – założenia z 2000 roku: <http://www.strategializbonska.pl/>

Ważne dokumenty i kontakty

DOKUMENTY:

- Zintegrowany Program Operacyjny Rozwoju Regionalnego - Uzupełnienie Programu
- ZPORR 2004-2006 - Ogólny podręcznik wdrażania funduszy
- Strony internetowe, <http://www.fundusze-strukturalne.gov.pl/>
- SIMIC – program obsługujący wnioski, struktura wniosku

KONTAKTY:

- Kontakty z osobami, które już składały wnioski
- Firmy prywatne piszące wnioski i opracowujące inne dokumenty
- Kontakty z Urzędem Marszałkowskim, Departamentem ds. Funduszy Strukturalnych, Urzędem Wojewódzkim – przy realizacji.

Dlaczego biblioteka cyfrowa?

Dydaktyka, nauka i dostęp do informacji:

- ułatwienie dostępu do **większej liczby** publikacji wyselekcjonowanych (szczególnie monografii i artykułów naukowych) studentom i naukowcom, przyspieszenie prac badawczych, zwiększenie **cytowalności** dzieł upublicznionych;
- umożliwienie dostępu do źródeł **trudnodostępnych** przechowywanych w bibliotekach i archiwach, ale ze względów bezpieczeństwa udostępnianych wyjątkowo nielicznej grupie użytkowników (stare druki, nuty, rękopisy, druki ulotne);
- wspomaganie nauczania na odległość (e-learning);
- **zastępowanie** wypożyczonych lub zaczytanych materiałów tradycyjnie drukowanych;
- promocja badań własnych uczelni.

Dlaczego biblioteka cyfrowa?

Bezpieczeństwo dzieła i zachowanie dla przyszłości:

- stworzenie cyfrowych **kopii bezpieczeństwa** najcenniejszych dzieł i dokumentów przechowywanych w bibliotekach czy muzeach i archiwach regionu – dla zachowania Narodowego Zasobu Bibliotecznego;
- w przypadku zaginięcia dzieła z NZB możliwe jest dokonanie **identyfikacji** odnalezionego egzemplarza poprzez porównanie z istniejącą kopią elektroniczną;
- w razie zaginięcia lub zniszczenia jedyne go egzemplarza drukowanego danej pozycji możliwe jest **odtworzenie** jej przez wydruk do celów bieżących;
- Mniejsze zapotrzebowanie na **powierzchnię magazynową bibliotek**;

Dlaczego biblioteka cyfrowa?

Oszczędności dla użytkownika:

- Mniej własnego **czasu pracy** użytkownik przeznaczą na pozyskanie dzieła i przetwarzanie informacji;
- Obniżenie kosztów **dotarcia do** bibliotek, przesyłki pocztowe... itp.
- Większa liczba materiałów dostępnych do nauki.

Biblioteki w projekcie

- Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu, Biblioteka Główna;
- Biblioteka Collegium Medicum UMK im. Ludwika Rydygiera w Bydgoszczy;
- Uniwersytet Kazimierza Wielkiego, Biblioteka Główna.

Cele projektu:

- Zbudowanie 3 pracowni digitalizacji w regionie:
  - Toruń 1,
  - Bydgoszcz 2,
- Ucyfrowienie zasobów;
- Udostępnienie zasobów w Internecie.

Terminy realizacji (opóźnienia)

- Modernizacja 3 pracowni – I kw. 2005
- Zakup sprzętu – II kw. 2005
- Implementacja oprogramowania – II kw. 2005
- Szkolenie bibliotekarzy – I i II kw. 2005
- Digitalizacja zasobów – III kw. 2005
- Udostępnienie online – wrzesień 2006.

Oprogramowanie

■ dLibra

- Doświadczenia bibliotekarzy poznańskich,
- Polskie rozwiązania – już sprawdzone,
- Współpraca z Horizonem,
- Tańsza obsługa,
- Szkolenia na miejscu

■ Document Express z Djvu – do przetwarzania obrazów [LizardTech Inc.](#)

- Brak doświadczeń z oprogramowaniem
- OCR
- Czasochłonny proces („wąskie gardło”)

■ Inne (przy sprzęcie i z sieci)

- Fine reader 6.0 Sprint PI
- Omniscan 11
- Canon Scanning Utility 800
- Adobe Photo Shop Elements 3.0 i 2.0
- LizardTech DjVu Control (darmowe)

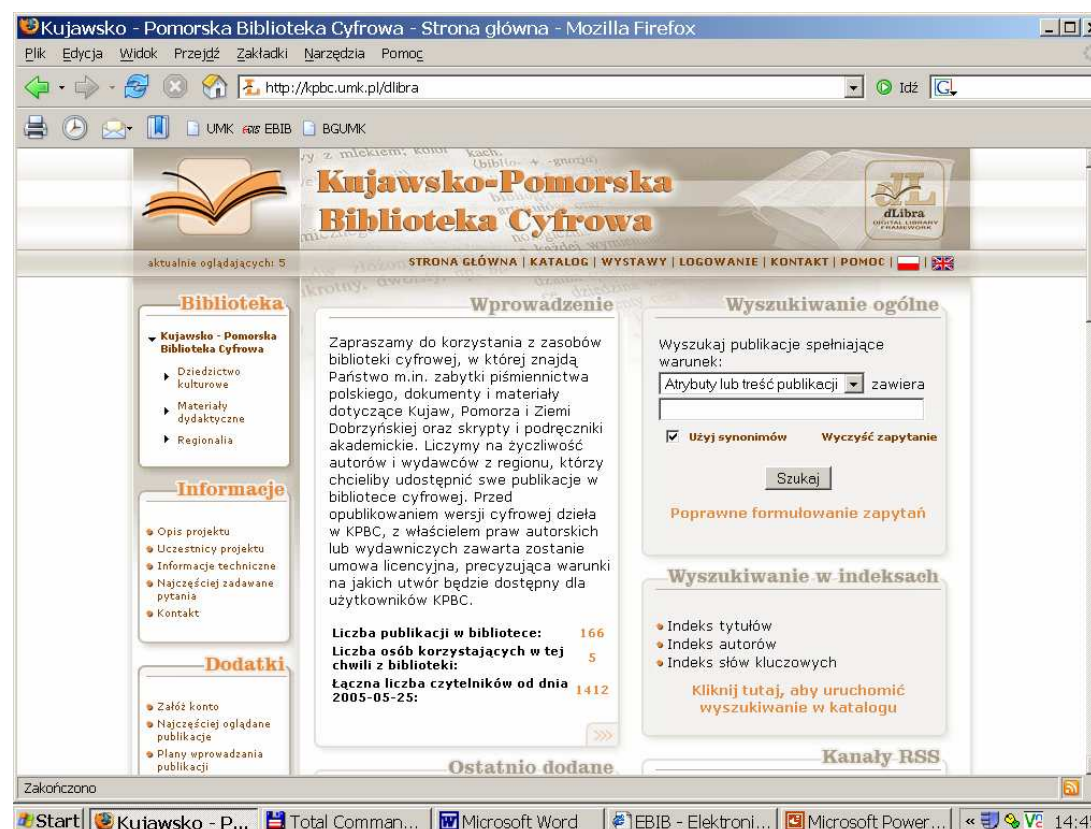
Sprzęt

- Biblioteka Medyczna CM Microtek ScanMaker 9800XL, który pozwala skanować obiekty do formatu A3, a także dzięki odpowiedniej przystawce skanować mikrofilmy;
- Biblioteka Uniwersytecka w Bydgoszczy - skaner Zeutschel z oprogramowaniem Omniscan 5000 TT, czarno-biały, skanującym do formatu A2,
- Biblioteka Uniwersytecka w Toruniu:
  - Zeutschel Omniscan 10000 – skanujący w kolorze do formatu A1 z rozdzielczością 600 dpi,
  - skaner do mikrofilmów i mikrofisz Canon MS-800
  - skaner płaski Mustek Paragon 3600 do formatu A3
  - Aparat cyfrowy Canon EOS 20D.

PLATFORMA CYFROWA

<http://kpbc.umk.pl/dlibra>

Poprawianie interfejsu
Poprawianie funkcjonalności

Toruń, wrzesień 2005

Kolekcje biblioteki cyfrowej

- **Naukowo-Dydaktyczna** – kopie wybranych podręczników, skrypty, monografie i artykuły naukowe wg dziedzin wiedzy (copyright).
- **Dziedzictwa Kulturowego** - kopie najcenniejszych pozycji: inkunabułów, starodruków, rękopisów, zbiorów ikonograficznych, kartograficznych itp.
- **Regionalia** – czasopisma, kopie ulotek, plakatów, zaproszeń, katalogów wystaw i targów, fotografie, mapy, informatory, stare przewodniki, książki adresowe, całe kolekcje pocztówek czy ekslibrisów;
- **Muzykalia** – kopie nut, partytur i innych materiałów.

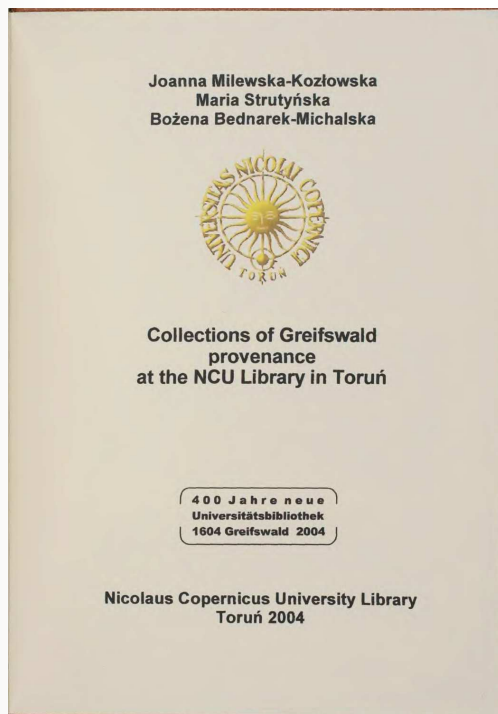

Etapy digitalizacji dokumentów

Proces pracy

- Typowanie dokumentów
- Kolejowanie dokumentów (tabelek)
- Skanowanie i archiwizacja
- Przetwarzanie plików powstałych w procesie skanowania
- Publikacja na platformie cyfrowej
- Opracowanie opisu bibliograficznego
- Publikacja opisu w NUKAT

materiały

Książka

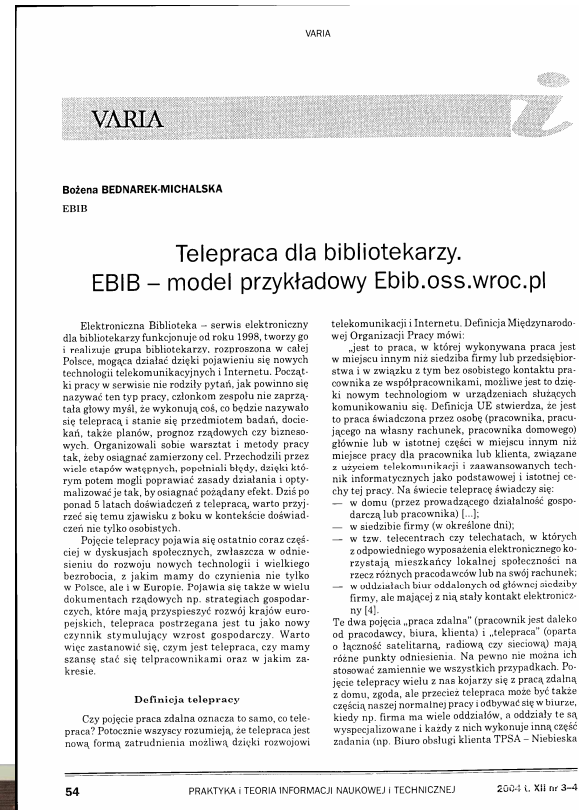
Artykuł

Pocztówka

Grafika

Toruń, wrzesień 2005

Opis bibliograficzny

Tytuł: Wiadomości 1977, R. 32 nr 20 (1625)

Wydawca: Londyn

Współtwórca: Grydzewski, Mieczysław (1894-1970). ; Kossowska, Stefania (1909-2003) ; Chmielowiec, Michał (1918-1974)

Data wydania: 1946-1981

Typ zasobu: Czasopismo

Format: image/x.djvu

Język: pol

Prawa: Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu

Oryginał przechowuje: Biblioteka Uniwersytecka w Toruniu

Digitalizacja: Biblioteka Uniwersytecka w Toruniu

Kolekcje, do których przypisana jest publikacja: Czasopisma

Data dodania publikacji: 2005-11-18

Data ostatniej modyfikacji: 2005-11-18

Liczba wyświetleń treści publikacji: 1

Wszystkie dostępne wydania tej publikacji: <http://kpbc.umk.pl/publication/2047>

Zagrożenia

- Brak doświadczenia w budowaniu zasobów cyfrowych;
- Brak doświadczenia w realizowaniu dużych projektów strukturalnych UE;
- Brak długofalowych planów finansowych Polski wobec zawartości cyfrowych w sieci; (ustawa o finansowaniu nauki)
- Brak koordynacji w skali kraju;
- Prawo autorskie – restrykcje dla bibliotek cyfrowych;
- Biurokracja – niejasność interpretacji przepisów, zakazy, niestabilność, nieprzyjazne procedury.

Problemy bibliotek cyfrowych

Strategia 2010 Digital Libraries, Bruksela 2005 – identyfikacja problemów

1. Koordynacja digitalizacji zasobów (na poziomie Europy, państwa)
2. Inwestycje prywatne a digitalizacja (Google, Yahoo, Microsoft)
3. Copyright (kompromis między biblioteką, wydawcą i autorem)
4. OCR dla różnych języków i czcionek (gotyk)
5. Polityki państw narodowych i finansowanie
6. Modele organizacyjne przyszłych bibliotek

Problemy zasobów elektronicznych

- Katalogowanie internetu (selekcja, koszty)
- Bezpieczeństwo zasobów (schrony, pojemności)
- Trwałość i zmienność nośników
- Migracje plików (zmienność technologii)

Przyszłość projektu

- Rokroczne powiększanie zasobu;
- Migracja dokumentów;
- Ustabilizowanie platformy cyfrowej dLibra;
- Współpraca z archiwami i muzeami regionu (dostawcy zasobów);
- Współpraca międzynarodowa (Bibliotheca Baltica, eContentPlus);
- Współpraca z firmami prywatnymi.

Dziękuję za uwagę
Bożena Bednarek-Michalska

